

„Practic această meserie din 1972, când aveam 14 ani și am învățat-o de la tatăl meu...!”

Istvanfi Gheza

ISTVANFI GHEZA

O C U P A Ț I A

Olar

„TEZAU UMAN VIU” - 2022

Prelucrarea lutului: olărit

DATA NAȘTERII

25 decembrie 1957

LOCALITATEA

Vama, județul Satu Mare

STUDII

- 8 clase - Școala Generală Vama, județul Satu Mare

FAMILIA

Tata: Vasile Istvanfi, olar

Mama: Ileana Istvanfi, decoratoare ceramică

Soție: Emma Istvanfi

- **Copiii:** Gheza și Maria

PREZENTARE PE SCURT

Povestea olăritului este veche de când lumea, chiar ființa noastră plămădită din lut, este de esență divină. De mii de ani, oamenii au prelucrat lutul, i-au descifrat tainele și l-au nemurit în focul cuptoarelor.

Gheza Istvanfi este descendentul unei familii de olari. A pătruns tainele meșteșugului alături de bunicul său, Geza Pall, și de tatăl său, Laszlo Istvanfi, încă din fragedă copilărie. A crescut în dogoarea cuptoarelor și

DISTINCȚII:

Diplomă de acordare a titlului de "LUMINĂTOR AL SATELOR" - acordată de către Consiliul Județean Satu Mare și Centrul Județean Pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, Satu Mare, 13 octombrie, 2011

Diplomă de Excelență - acordată de către Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniu, Satu Mare, iulie, 2021

Diplomă de excelență - acordată de către Consiliul Județean Satu Mare și Centrul Județean Pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Satu Mare, 1 iulie, 2021

✓ Festivaluri naționale și internaționale:

Târgul meșterilor populari, anual în cadrul Zilelor orașului Negrești Oaș, Zilelor orașului Satu Mare, Ziua orașului Tășnad, Ziua orașului Carei precum și a unor comune din județul Satu Mare,

Târgul olarilor de la Sibiu,

Târgul de turism de la București,

Târgul de turism de la Paris,

Târgul de turism de la Viena,

Festivalul folclorului codrenesc de la Oțeloaia, anual, în luna august.

într-un dialog permanent cu lutul. A învățat meșteșugul olăritului în detaliu păstrând motivele tradiționale până în zilele noastre.

A rămas fidel meșteșugului moștenit prin tradiție din familia sa, întreaga viață, astăzi având atelier propriu, acasă, în localitatea Vama, pe strada Ion Creangă, nr. 531.

PE CINE A ÎNVĂȚAT / DACĂ A ÎNVĂȚAT PE ALTCINEVA

Din dorința de a duce mai departe tradiția familiei, Gheza Istvanfi, a insuflat dragostea pentru prelucrarea lutului, respectiv pentru olărit, încă de mici, celor doi copii ai săi Gheza și Maria. Fiica Maria, fiind cea care duce mai departe astăzi tradiția olăritului, fiul Gheza alegând alt drum, modelând doar de dragul aducerii aminte a copilăriei și ale momentelor trăite în atelierul tatălui său.

A răspuns de-a lungul anilor la toate solicitările adresate de către instituții de învățământ și de cultură din Negrești Oaș și din Satu Mare, punându-și la dispoziția celor interesați, timpul și priceperea sa în mânăuirea lutului, pentru insuflarea dragostei pentru acest meșteșug și trezirea interesului celor implicați în pătrunderea tainelor lutului și a tehnicii specifice de lucru. A inițiat sute de copii în taberele la care a participat precum și în proiecte implementate de către instituțiile de cultură din județul Satu Mare cât și de către ONG-uri care l-au solicitat.

CE SPUN SPECIALIȘTII?

„L-am urmărit mâinile pricepute, cum dialoghează cu lutul fraged, cum îl îmblânzește și-l transformă în forme nemaivăzute. Și apoi, emoția aceea, în fața cuptorului, când meșterul stă cu inima-n pumni, ca nu cumva focul să nu fie cel potrivit și să distrugă truda lui!

L-am văzut cum, cu fața inundată de bucuria creației, meșterul scoate cu grijă vasele din cuptor, ca și cum ar scoate niște puișori de sub cloșcă!

Dar grijile nu s-au terminat încă, urmează decorarea vaselor, și aici meșteșugul se îngemănează cu arta, cu fiorul fanteziei și jubilației estetice.

De o viață, Istvanfi Geza stă adâncit în munca sa, ca într-un soi de refugiu din fața năvălirilor moderniste. El știe demult, ceea ce noi de abia începem să înțelegem: că meseriile străvechi, cele care au transformat omul într-o

trestie gânditoare, nu vor dispărea niciodată, chiar dacă acum trec prin vremi de restriște, pentru că ele sunt organic legate - prin hieratice fire - de însăși condiția noastră umană care nu poate să fie dezlipită vreodată, de genomul său primordial”.

Robert LASZLO

Manager,

Centrul Județean pentru Conservarea
și Promovarea Culturii Tradiționale Satu Mare

APARIȚII ONLINE, PRESĂ SCRISĂ, RADIO ȘI TV

- ❖ **Lumea Satului TV - *Ultimul olar din Vama, Geza Istvanffy***

<https://youtu.be/RaYgXeHeDNA>

- ❖ **TV1 Satu Mare - *OLARUL DIN VAMA, ISTVÁNFI GÉZA***

<https://www.facebook.com/Tv1SatuMare/videos/pic%C4%83turi-din-via%C8%9B%C4%83-olarul-din-vama-istv%C3%A1nfi-g%C3%A9za/1535637916629231/>

- ❖ **Digi24 - *Olăritul, pe cale de dispariție în județul Satu Mare***

<https://www.digi24.ro/special/campanii-digi24/raport-de-tara-2013/raport-de-tara-olaritul-pe-cale-de-disparitie-in-judetul-satu-mare-88942>

